

YMPÄRISTÖ JA OIKEUS –TUTKIMUSOHJELMA OHJELMARYHMÄ

KOKOUSMUISTIO

Aika 23.5.2005 klo 13.10-14.25

Paikka: Suomen Akatemia, kokoushuone 240

Läsnä:

puheenjohtaja, professori Kyösti Pekonen
tutkimusjohtaja Juha Kämäri
hallintoneuvos Pekka Vihervuori
tiedeasiantuntija Tiina Forsman
tiedeasiantuntija Mirka Gustafsson
tieteellinen koordinaattori, professori Tapio Määttä
koordinaatios sihteeri, tutkija Leila Suvantola

1. Tutkimusohjelman hankkeiden tutkijat

Professori Määttä esitteli yhteenvedon siitä, miten tutkimusohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tutkijat työskentelevät vuosittain tutkimusohjelman aikana (liite 1).

2. Tutkimusohjelman tapahtumat

Professori Määttä kertoi tutkimusohjelman sisäisestä avausseminaarista, joka järjestettiin 3.-4.3.2005 Joensuussa. Seminaariin osallistui kaikkien tutkimushankkeiden edustajia. Seminaarissa esiteltiin lyhyesti kaikki hankkeet ja tutkijat teemoineen sekä suunniteltiin tutkimusohjelman yhteisiä tapahtumia yhdistävien teemojen (ohjauskeinojen tehokkuus, osallistuminen, ympäristökonfliktien hallinta ja muuttuvat ympäristönhallinnan keinot) pohjalta. Seminaarin pohjalta koordinaatioyksikkö on tehnyt luonnoksen koko ohjelman tapahtumiksi tässä vaiheessa (ks. liite 2 koordinaatiosuunnitelma luku 8).

Ohjelmaryhmä kiinnitti huomiota siihen, että suunnitellut tapahtumat tarjoaisivat kaikille tutkijoille vuosittain mahdollisuuden saada tietoa toisistaan. Vuosittain yksi tapahtuma tulisi osoittaa koko tutkimusohjelman yhteiseksi tapahtumaksi, johon myös ohjelmaryhmä voisi osallistua ja saada siten tietoa hankkeiden toiminnasta ja tuloksista. Tällaisiksi tapahtumiksi tunnistettiin syksyllä 2006 monitieteisiä tutkimusmetodeja käsittelevä seminaari, toukokuussa 2007 järjestettävä kansallinen sidosryhmäseminaari ja sen yhteydessä järjestettävä vertaileva seminaari, jossa hankkeilla tulee olla jo välituloksia esitettävänä. Mikäli nämä tapahtumat eivät riittävästi palvele tutkijoiden keskinäistä yhteistyötä, koordinaation on harkittava erillisten vuosittaisten tapaamisten järjestämistä.

Ohjelmaryhmä totesi, että tutkimusohjelmalla on hyvin tapahtumia, mikäli kaikki suunniteltu toteutuu.

Todettiin, että tutkimusohjelman suurin haaste on luoda monitieteisiä ympäristötutkimuksen metodeja, joissa myös oikeus on mielekkäästi mukana.

Todettiin, että joissain tutkimusryhmissä (esim. FORBID) on tapahtunut pieniä henkilömuutoksia, mutta tässä vaiheessa ei voida arvioida näiden muutosten vaikutusta hankkeiden tutkimusedellytyksiin.

3. Tutkimusohjelman yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Ohjelmaryhmä evästi koordinaatioyksikköä, että jo varhaisessa vaiheessa on aiheellista tunnistaa tutkimusohjelman sidosryhmät ja sen tulosten loppukäyttäjät, jotta ohjelman vaikuttavuutta voidaan lisätä. Loppukäyttäjien tunnistaminen liittyy suoranaisesti myös ohjelman ja hankkeiden raportointiin, mihin palataan jäljempänä.

Ohjelmaryhmä korosti tutkimushankkeiden ajantasaisten verkkosivujen merkitystä näkyvyyden ja vaikuttavuuden kannalta.

4. Tutkimusohjelman yhteydet muuhun tutkimukseen

Professori Määttä kertoi, että tutkimusohjelmalle on tähän mennessä muodostunut yhteyksiä sekä kotimaassa että ulkomailla. Koordinaatioyksikkö järjestää yhdessä YHYS:n (Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura) kanssa seminaarin marraskuussa 2005 ja monitieteisten tutkimusmetodien seminaari järjestetään syyskuussa 2006 yhdessä Metsäntutkimuslaitos METLAn TUK (Metsien monimuotoisuuden turvaamisen keinot ja yhteiskunnalliset vaikutukset) – tutkimusohjelman kanssa. Muita yhteistyöavauksia on esitetty liikenne- ja viestintäministeriön rahoittaman Kompensaatio infrahankkeissa esiselvityshankkeen, Suomen Itsenäisyyden Juhlarahasto SITRAn ja vireillä olevan Suomen Akatemian suurjärvitutkimuksen suunnalta. Kansainvälisiä

kontakteja on syntynyt Joensuun yliopiston ja SYKEN yhdessä järjestämän NELN (Nordic Environmental Law Network) –seminaarin kautta. Lisäksi Oslon yliopisto (Hans Christian Bugge) pyysi tutkimusohjelman edustajan suunnittelupalaveriin, jossa suunniteltiin luonnonvarojen kestävä hallintaa käsittelevää tutkimushanketta Norjassa.

Koordinaatioyksikkö kehittää näitä syntyneitä yhteistyösuhteita edelleen, mutta ottaa mielihyvin vastaan ideoita tutkimuskontaktien lisäämiseksi.

Ohjelmaryhmä kiinnitti huomiota yhteistyöhön Euroopan Unionin rahoittaman ympäristöoikeuden tutkimuksen kanssa. Koordinaattori selvittää mahdollisuuksia yhteistyöhön.

Ohjelmaryhmä totesi, että vesioikeus puuttuu tutkimusohjelman hankkeista kokonaan, vaikka vireillä on suuria oikeudellisia muutoksia vesioikeuden alalla. Ohjelmaryhmä voi täydentää myöhemmin tutkimusohjelmaa sellaisella sopivalla hankkeella, joka saa Akatemian rahoitusta esimerkiksi avoimen tutkimusrahoituksen haun kautta, mikäli se on aiheellista.

5. Vuosiraportointi ja loppuraportointi

Koordinaattori raportoi vuosittain ohjelman edistymisestä sekä esittää näkemyksensä siitä, miten ohjelman tavoitteet toteutuvat hankkeiden työn kautta. Koordinaatioyksikkö toimittaa huhtikuussa hankkeilta saatujen tietojen perusteella laaditun raportin ohjelmaryhmän jäsenille ennen ohjelmaryhmän vuosittaista toukokuista kokousta. Tarvittaessa ohjelmaryhmä tekee tarvittavia johtopäätöksiä hankkeiden ohjaamiseksi.

Tutkimusohjelman koordinaatioyksikkö aikoo julkaista puolivuositista newsletteria, jossa mm. kerrotaan menneistä ja tulevista tapahtumista. Akatemian rahoittamien hankkeiden newsletterit ovat hyvin vaihtelevia niin sisällön, ulkoasun kuin kohdeyleisön kannalta. Tiina Forsman suositteli kevyttä formaattia ja rentoa otetta, jotta newsletter palvelee ohjelman tutkijoita mahdollisimman hyvin ja innostaa kirjoittamaan siihen.

Ohjelmaryhmä korosti raportointisuunnitelman laatimisen tärkeyttä jo tässä vaiheessa tutkimusohjelmaa. Tutkimusohjelman yhteinen loppuraportti on aiheellista tehdä synteesisinä, jonka laatii tutkimushankkeiden tutkijoista koottava raportointiryhmä tieteellisen koordinaattorin johdolla. Raportointiryhmä on aiheellista koota riittävän ajoissa. Loppuraportin laatimisen kannalta on erittäin tärkeää tunnistaa oikein kohdeyleisö eli tiedon loppukäyttäjä. Tämän tutkimusohjelman yhteiskunnallinen vaikuttavuus on todennäköisesti pitkäjänteinen, sillä oikeuslaitos ja lainsäätäjät käyttävät tuloksia pitkän ajan kuluessa.

Tutkimuksen tieteellisten tulosten raportoinnin lisäksi tutkimusohjelman hankkeiden on kyettävä tuottamaan tietoa myös tulosten loppukäyttäjille (kuten lainsäätäjä, oikeuslaitos, yritysmaailma) ja popularisoida tuloksia kansantajuisina laajalle yleisölle. Tutkimusohjelman raportointi ei siten ole vain listaus tieteellisistä tuotoksista vaan sen olisi syytä olla yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen pyrkivä myös tutkimusohjelman kuluessa.

6. Koordinaatiosuunnitelma

Koordinaatioyksikkö täsmentää koordinaatiosuunnitelmaa tässä kokouksessa käydyn keskustelun ja ohjauksen pohjalta ja toimittaa sen kokousmuistion liitteenä ohjelmaryhmän jäsenille (liite 2).

7. Muistio ja sen jakelu

Todettiin, että Leila Suvantola laatii tästä kokouksesta muistion ja toimittaa sen ohjelmaryhmän puheenjohtajan hyväksyttäväksi. Hyväksytty muistio toimitetaan kaikille ohjelmaryhmän jäsenille sekä kaikille tutkimusohjelman hankkeiden jäsenille tiedoksi, jotta tiedonsaanti ohjelman sisällä on avointa.

Puheenjohtaja Kyösti Pekonen hyväksynyt 30.5.2005. Leila Suvantola

Liite 1

Ympäristö ja oikeus -tutkimusohjelma

Tutkijoiden vuosittainen työskentely tutkimusohjelman rahoituksella

	2005	2006	2007	2008	Yhteensä
EcoPP-Law	64480		90180	86400	241060
Hietanen	9	12	12	12	45
Mononen	?	?	?	?	?
Palmujoki	?	?	?	?	?
Parikka	8	12	12	12	44
FORBID	64880	94510	138500	88000	385890
Fromond	10	12	12	12	46
Kokko		12	12		24
Koskela	3	6	12	8	29
Primmer	6,5	8 +	8 +	8 +	30,5 +
EFEIA		122290	130290	113150	365730
Hirvonen		12	12	?	24 +
Hokkanen		12	12	?	24 +
Pölönen		12	12	?	24 +
YLKA	42100	85900	127700	62300	318000
Kallio		5	12	10	27
Kyllönen		10	12	3	25
Laakso		7	12	6	25
Peuhkuri	8				8
LEG/JOY	3430	177380	111330	24800	316940
Donner-Amnell		12	3		15
Kuokkanen				6	6
Laakso		12			12
Raitio		12	3		15
Suvantola		6	6	3	15
LEG/ULAP	10980	36800	37720	2290	87790
Marttila	3	12	12	8	35
PERILUC	21720	40000	42290	40580	144590
Peltonen	4	2	6		8
Puustinen	10	9			9
Wähä		12	12	11	35
EMLE	89560	130460	121330	87060	428410
Davies	12	12	12	12	48
Fuhrman		2	1	1,5	4,5
Joas	1	3	1	1	6
Kumpula		2		1	3
Lindström	6	6	6		18
Nömmann		3	6		9
Palosaari	9	12	12	12	45

Liite 2.

**CO-ORDINATION OF
THE ENVIRONMENT AND LAW
RESEARCH PROGRAMME
2005-2009**

23 May 2005
Department of Law
University of Joensuu

1. The Environment and Law Research Programme

The Environment and Law Research Programme financed by the Academy of Finland runs between 1st January 2005 – 31st December 2008. The Academy's Board has decided to grant 2.5 million euros funding of the programme.

The main objective of the research programme is to promote research on sustainable development, and particularly research on changing legal and social practices. The research programme should respond to the need for a multidisciplinary approach in law research. It should take advantage of the networks of cooperation created between research institutes, disciplines and researchers in the environmental cluster research programme. Law research has hardly been involved at all in these efforts to strengthen the knowledge base of sustainable development and environmental policy.

2. Aims and Themes of the Research Programme

The aims of the Environment and Law Research Programme are to

- 1) strengthen research on the legal and social systems and practices concerning the environment and natural resources;
- 2) promote and deepen multidisciplinary research approaches in studies of environmental law; and
- 3) support and generate national and international networks of cooperation between universities, research institutes and different disciplines.

One particular focus in the research programme is the new and changing legal and social systems and institutions related to the programme's themes. Attention will be given to the factors impacting the development of governance, its contents and interpretation as well as impacts on legal practices and further on the environment and society. Issues related to transparency and lobbying and influence will cut across the whole programme. One important legal aspect in decision-making around environmental matters concerns individual judicial relief, whether this applies to an operator responsible for causing environmental nuisance, individuals suffering from pollution damage or an owner of a land or water area designated as a conservation site or a planning zone.

The Academy of Finland set the following themes for the research programme:

- Man, environment and law
- Means of environmental policy control
- Sustainable use of natural resources and biodiversity
- Product and consumption-based environmental protection and environmental responsibility
- The use of land and water areas and building
- International questions

3. Steering of the Research Programme

The programme steering group appointed by the Academy of Finland consists of

- Chair Professor Kyösti Pekonen (Research Council for Culture and Society);
- Professor Anne Kovalainen (Research Council for Culture and Society);
- Research Director Juha Kämäri (Research Council for Biosciences and Environment, vice chair);

- Professor Kirsti Loukola-Ruskeeniemi (Research Council for Natural Sciences and Engineering);
- Senior Officer Elise Sahivirta (Ministry of the Environment) (Environment Counsellor Sauli Rouhinen); and
- Justice of the Supreme Administrative Court, Docent Pekka Vihervuori (Supreme Administrative Court).

In addition representatives of the relevant research councils participate in the steering group: Tiina Forsman for the Research Council for Culture and Society, Mirka Gustafsson for the Research Council for Biosciences and Environment and Jan Backman for the Research Council for Natural Sciences and Engineering.

4. Co-ordination of the Research Programme

The Research Programme is co-ordinated by the Department of Law at the University of Joensuu. The scientific co-ordinator is Professor Tapio Määttä and the co-ordination secretary is researcher Leila Suvantola.

5. Financed Research Projects

The Academy decided on 10th December 2004 to finance seven research projects, one of which is divided between two institutions. In total, there were 31 applications for funding.

The following projects are financed by the Research Programme:

1. Eco-Efficient Public Purchasing? Economic Advantageousness and Legal Possibilities (EcoPPLaw), Helsinki University of Technology, project leader Professor Ari Ekroos;
2. Law, Forests and Biodiversity (FORBID), Finnish Environment Institute, project leader Research Director Mikael Hildén;
3. Effectiveness of the Environmental Impact Assessment (EFEIA), University of Jyväskylä, project leader Professor Markku Kuitunen;
4. Redefining the Concepts and the Practices of Environmental Law and Decision-Making (YLKÄ), University of Helsinki, project leader Professor Olli Loukola;
5. Legitimacy of Environmental Governance (LEG), University of Joensuu and University of Lapland, project leaders Professor Pertti Rannikko and Professor Juha Karhu;
6. Procedural Environmental Rights in Land Use Conflicts (PERILUC), Helsinki University of Technology, project leader Research Director Rauno Sairinen; and

7. Effective Environmental Management: Law, Public Participation and Decision-Making (EMLE), Finnish Environment Institute, project leader Research Director Jonathan Tritter.

6. Common Themes of the Research Projects

The financed projects share certain general themes which are

- a. effectiveness of environmental instruments
- b. public participation in environmental decision-making
- c. management of environmental conflicts
- d. changing instruments of environmental governance.

7. Aims and Organisation of the Co-ordination

The co-ordination of the Research Programme is carried out in co-operation with the steering group set by the Academy. In addition the co-ordination unit and the leaders of the financed projects form a group which will work closely together.

The co-ordination specifically aims at the collaboration of the individual researchers in different projects. Even though the financed projects are multidisciplinary as such, the key target of the co-ordination is to provide conditions for multidisciplinary contacts between the research projects.

The research programme pursues international links. Existing Nordic, European and worldwide researcher networks are utilised in this purpose. In the Nordic sphere the Nordic Environmental Law Network (NELN) provides semiannual workshops some of which will be negotiated to be part of the research programme. Worldwide contacts follow from the University of Joensuu and UNEP Course on International Environmental Law-making and Diplomacy. A high-level international scientific closing seminar will be arranged in 2009.

8. Events of the Research Programme

2005	3.-4.3	Joensuu	sisäinen avausseminaari – internal opening seminar (co-ordination)
	24.-25.11.	Turku	Issues in Green Democracy (YHYS ¹ and co-ordination)
2006	16.-17.3.	Joensuu	Legitimiteetti-työpaja: teoreettiset käsitteet: hallinta, ohjauskeinojen muutos, legitimizeetti (LEG) (in Finnish)
	24.-25.3.	Joensuu	Ympäristöoikeuden ajankohtaispäivä: EU-ympäristöoikeus (co-ordination) (in Finnish) Ympäristöoikeuden varjoväitöspäivä (co-ordination) (in Finnish)
	September	Helsinki	Monitieteisen ympäristötutkimuksen metodit (co-ordination and TUK –Research Programme ² of METLA ³) (in Finnish)
	November	Espoo	Public participation and conflict management (Periluc and EMLE)
2007	February	Joensuu	Ympäristöoikeuden ajankohtaispäivä: metsäoikeus (co-ordination) (in Finnish) Ympäristöoikeuden yleiset opit seminaari I (co-ordination) (in Finnish)
	April	Helsinki	Effectiveness and policy instruments (EFEIA and FORBID)
	May	Helsinki	kansallinen seminaari sidosryhmille / national seminar to stakeholders and end users (co-ordination) (in Finnish and in English)
	May	Helsinki	Workshop: Comparative law and policy seminar (co-ordination)
	September	Espoo	Contract and competition law in the protection of the environment and biodiversity (Eco-PP-Law)
	November	Helsinki	Ympäristöoikeuden yleiset opit seminaari II (Ylkä and co-ordination) (in Finnish)
2008	March	Joensuu	Ympäristöoikeuden ajankohtaispäivä: vesioikeus (co-ordination) (in Finnish) Ympäristöoikeuden varjoväitöspäivä (co-ordination) (in Finnish)
	December		kansallinen päätöseminaari sidosryhmille (co-ordination) (in Finnish)
2009	May		International scientific closing seminar (co-ordination)

¹ Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura.

² Metsien monimuotoisuuden turvaamisen keinot ja yhteiskunnalliset vaikutukset.

³ Metsäntutkimuslaitos, Forest Research Institute.

The above mentioned events multidisciplinary seminar (September 2006), national seminar to the stakeholders and end users (May 2007) and national closing seminar to the end users (December 2008) are meant to be annual seminars to all research project members. Each project should be able to provide information on the preliminary results of the project in the two national seminars to the stakeholders and end users. The steering group will participate in these events.

9. National and International Contacts with Other Research Activities

The research programme co-ordination has agreed to arrange a seminar jointly with the YHYS in November 2005. In addition the multidisciplinary seminar in September 2006 will be arranged together with the TUK-research of the METLA. Further contacts are sought.

The NELN (Nordic Environmental Law Network) seminar in April 2005 was arranged by the SYKE (Suomen ympäristökeskus, Finnish Environment Institute) and University of Joensuu. During the research programme further co-operation can be developed provided that the NELN can arrange further financing for the semiannual Nordic law workshops. The University of Oslo is developing a research project in the field of sustainable use of natural resources. A representative of the co-ordination participated in a planning meeting and co-operation with that project will be developed further.

Possibilities for co-operation with research activities financed by the European Union will be examined.

10. Website

The co-ordination unit will keep an updated website of the Research Programme. The website will be linked to websites of the individual research projects. A joint updated events programme of the individual projects will be on the Programme website.

Each Research Project will keep an updated website on the events of the project, publications, participation and presentations in events of the members of the group.

11. News and Publications

Press releases on the Research Programme will be published by the Academy Communications Unit. A semiannual newsletter will be published beginning of May 2006. The newsletter will contain reports of events arranged by the co-ordination

unit or the research projects, abstracts of doctorate dissertations, abstracts of published articles and an events calendar of upcoming events of the Research Programme or other related events.

Presentations given in the workshops of the Research Programme can be published on the website of the Programme.

Articles resulting of the Research Programme can be published in thematic numbers of scientific journals such as *Metsätieteellinen aikakauskirja* 2006 (deadline October 2005), *Oikeus* 4/2006 (deadline October 2006), *Yhdyskuntasuunnittelu* 2008 (impact assessment and participation) and *Ympäristöjuridiikka* 3/2008 (will be negotiated). The co-ordination pursues to find an international journal to publish the presentations of the international seminar in a thematic issue.

12. Societal Impacts of the Research Programme

It is important to identify the stakeholders and end users of the results of the research programme in the early stages of the programme in order to produce relevant forms of reporting to the different forums and to increase thus the societal impacts of the research programme.

13. Annual Reports

The co-ordination unit will collect annually in April details of the events of each research project, publications, participation and presentations in events of the members of each research group from the websites of each research project for the annual report given to the Academy steering group.

14. Final Reports

The final report of the research programme will consist of a synthesis written by a 5-member publication committee (selected from the researchers of the research projects) led by the scientific co-ordinator. Each research project will make its own scientific report in the form of a refereed book publication (either by a single research project or a joint publication of several interlinked projects), international article, or a thematic number of a scientific journal. The results of the different projects should be able to produce scientific results of the project, results to the end users (e.g. in the form of seminar to the specific auditorium) and information to the general public in suitable format.